

LANDSORGANISASJONEN I NORGE

PROTOKOLL

Ordinært representantskapsmøte
27. mai 1986

PROTOKOLL

Ordinært representantskapsmøte

27. mai 1986

	Side
Talerliste	4
Åpning og konstituering	5
Beretning for 1985	8
Rognskap for 1985	8
Debatten	12
Ansettelse av distriktssekretær for Oslo/Akershus	16
Den aktuelle situasjonen – Tor Halvorsen	16
Liv S. Nilssons innledning	23
Nils Totlands orientering	28
Debatten	31
Votering	40
Avslutning	40
Navneliste	41

PROTOKOLL

Ordinært representantskapsmøte
27. mai 1986

holdt ordinært representantskapsmøte tirsdag 27. mai 1986 i Samfundssalen i Oslo.

TALERLISTE

Møtet ble åpnet kl. 18.00 av LOs formann, Tor Halvorsen, og vedtatt at sekretariatet skulle innbudte gjester hjemmefra.

INNHALDSFORTEGNELSE

Talerliste	4
Åpning og konstituering	5
Beretning for 1985	6
Regnskap for 1985	6
Debatten	13
Ansettelse av distriktssekretær for Oslo/Akershus	16
Den aktuelle situasjonen – Tor Halvorsen	16
Liv S. Nilssons innledning	23
Nils Totlands orientering	28
Debatten	31
Votering	40
Avslutning	40
Navneliste	41

2. Ingen har rett til å få ordet mer enn 2 ganger i samme sak. Unntatt fra innledningsforedrag begrenses tallet til 10 minutter første og 5 minutter annen gang. Til forretningsordenen gis ordet bare 1 gang og høyst 1 minutt for hver sak. For øvrig kan det stilles forslag til ytterligere tidsbegrensning og strek med de inntegnede talere.

3. Forslag innleveres skriftlig og undertegnet med vedkommendes navn. Intet nytt forslag kan tas opp etter at det er besluttet satt strek med de inntegnede talere. Forslag som ingen forbindelse har med de på dagsordenen oppsatte saker, kan ikke behandles.

4. Alle vedtak skjer med alminnelig flertall. I tvilstilfelle eller når 10 representanter forlanger det, foregår avstemningen ved navneopprop.

TALERLISTE

	Side:
Bauck, Sidsel	32
Bøckmann, Egil	13-37
Eriksen, Jorunn	14
Grimnes, Gunnar	31
Halvorsen, Tor	5-6-16-38-40
Hendricksen, Jardar	34
Knapp, Ole	6-13-16-31-38-40
Nilsson, Liv S.	23
Oxholm, Svein-Erik	6-14
Riderbo, Randulf Å.	35
Totland, Nils	28
Vågen, Svein	13

Landsorganisasjonen i Norge

holdt ordinært representantskapsmøte *tirsdag 27. mai 1986* i Samfundssalen i Oslo.

Møtet ble åpnet *kl. 10.00* av LOs formann, *Tor Halvorsen*, som på vegne av Sekretariatet ønsket Representantskapets medlemmer og innbudte gjester hjertelig velkommen.

Tor Halvorsen refererte følgende forslag til

SAKLISTE

1. Beretning for 1985
2. Regnskap for 1985
3. Ansettelsessaker
4. Den aktuelle situasjonen

Det framkom ingen merknader til den foreslåtte sakliste, som ble *enstemmig godkjent*.

Følgende **FORRETNINGSORDEN** ble *enstemmig godkjent*:

1. Møtets forhandlinger er ikke offentlige. Meddelelser til pressen skjer kun ved LOs presse- og informasjonskontor.
2. Ingen har rett til å få ordet mer enn 2 ganger i samme sak. Unntatt fra innledningsforedrag begrenses taletiden til 10 minutter første og 5 minutter annen gang. Til forretningsordene gis ordet bare 1 gang og høyst 1 minutt for hver sak. For øvrig kan det stilles forslag til ytterligere tidsbegrensning og strek med de inntegnede talere.
3. Forslag innleveres skriftlig og undertegnet med vedkommendes navn. Intet nytt forslag kan tas opp etter at det er besluttet satt strek med de inntegnede talere. Forslag som ingen forbindelse har med de på dagsordenen oppsatte saker, kan ikke behandles.
4. Alle vedtak skjer med alminnelig flertall. I tvilstilfelle eller når 10 representanter forlanger det, foregår avstemningen ved navneopprop.

5. I protokollen innføres bare forslagene og avstemningene samt de fattede beslutninger. Protokollen oppleses ved hvert møtes begynnelse, og for siste møte ved dets avslutning.

Tor Halvorsen foreslo at Ole Knapp overtok som dirigent under resten av møtet.

Dette ble enstemmig bifalt.

Salista punkt 1:

Beretning for 1985

Da man forutsatte at Representantskapets medlemmer hadde lest Beretningen på forhånd, refererte *Ole Knapp* hovedavsnittene og underavsnittene i Beretningen, og anmodet om at de representanter som hadde kommentarer til de enkelte avsnitt tok dem opp etter hvert.

Det framkom ingen bemerkninger til LOs beretning for 1985, og den ble tatt opp til *votering*:

VEDTAK: LOs beretning for 1985 ble enstemmig innstilt til godkjenning overfor Kongressen.

Saklista punkt 2

Regnskap for 1985

Dirigenten ga ordet til LOs hovedkasserer, *Svein-Erik Oxholm*, som tok for seg de enkelte regnskapene på overheadprojektor. I sine kommentarer til regnskapene, sa *Svein-Erik Oxholm* bl.a.:

LOs regnskaper

LOs regnskaper er satt opp på tradisjonelt vis. Det er mulig at vi fra og med 1986 vil foreta en litt annen teknisk oppstilling av regnskapene, men det vil vi komme tilbake til etter hvert.

— Kontingentinntektene viser 113,2 mill. kroner, og kontingentsatsen har fra 1/1-1985 vært 207.— kroner pr. medlem. Rent regnskapsteknisk står det da 546 600 medlemmer bak dette tallet.

Avsetningen i henhold til vedtektene har vært på nesten 55 mill. kroner. Vi har avsatt til såkalt «disposisjonsfond» 2 mill. kroner, slik at av denne brutto kontingentinntekten har vi igjen 56,5 mill. kroner til driften av LOs virksomhet. Dette er imidlertid ikke nok, for vi har utgifter på 83,4 mill. kroner.

Vi har et driftsunderskudd før kapitalinntekter på 26,9 mill. kroner. Kapitalinntektene er 30,4 mill. kroner, noe som gir et regnskapsmessig overskudd på 3,5 mill. kroner. Vi har da brukt 88,5 prosent av kapitalinntektene til å saldere driften.

— På utgiftssiden har vi hatt en økning i våre totale utgifter fra 78,2 mill. kroner i 1984 til 94,8 mill. i 1985. Posten administrasjon representerer 43,4 mill. kroner, møter/reiser 9,4 mill., tilskudd i diverse former 21,7 mill. kroner, og kontingenter til innenlandske og utenlandske organisasjoner 3,5 mill. kroner. Ialt er dette en relativt kraftig utgiftsøkning, som jeg vil komme tilbake til enkelthetene i senere.

Posten *LOs administrasjon* økte i 1985 med 5,9 mill. kroner fra foregående år – til 41,5 mill. kroner. Tar vi med *Fri Fagbevegelse*, oljesekretæren og administrasjonen av Samarbeidsrådet LO-N.A.F., er brutto utgifter 45,5 mill. kroner.

— Ser vi på bemanningen i LO slik den har utviklet seg fra 1984 til 1985 – inklusive distriktskontorene – så var vi ved siste årsskifte 231 personer. Dette er en økning på fire i forhold til årsskiftet 1984–85. Økningen er kommet i LOs administrasjon, på Kårstø/Sture anleggene og en medarbeider på EDB-sektoren.

I 1985 hadde vi i LOs administrasjon lønnsutgifter på 16,6 mill. kroner, og økningen fra 1984 utgjør 12,7 prosent. Sosiale utgifter summerer seg totalt til 9,8 mill. kroner. Med sosiale utgifter i denne sammenheng menes alle personalkostnader i tillegg til pensjonspremier og arbeidsgiveravgift. Denne posten har økt formidabelt, fra 5,9 til 9,8 mill. kroner – hele 66 prosent.

Forklaringen på dette er av regnskapsteknisk karakter. Dere vil finne igjen den ene delen av det på balansen (under eiendeler), hvor vi har utgiftsført de pensjonsregulerings- og pensjonspremiefondene vi har i Samvirke Forsikring. Dette har tidligere vært inne i vår balanse, men er nå tatt ut. Vi har også tatt inn i administrasjonens regnskap det garantiansvaret som er utliknet på distriktskontorene, noe som tidligere var lagt direkte på distriktskontorenes regnskap. I sum utgjør dette 3,7 mill. kroner.

Posten *kontorhold* har økt fra 2,9 til 3,5 mill. kroner – dvs. 17 prosent. Det har direkte sammenheng med utvidelsen av LOs kontorarealer. Den endelige og siste tilveksten i Folkets Hus-kvartalet ble tatt i bruk i slutten av 1985, og her er LO leietaker av en god del

arealer. Her har det selvsagt også vært ordinær husleieøkning, økte strømutgifter o.s.v. I posten på 41,5 mill. kroner skjuler det seg også avsetning på innredning og ombygging av lokaler.

Kontorutgiftene økte med 30 prosent fra 1984 til 1985 – og utgjør nå 9 mill. kroner. Dette betyr ikke at kontorutgiftene i LO har vært ute av kontroll. Av de 2,5 mill. kroner økningen representerer, refererer 2,1 mill. kroner seg til LOs andel av kostnadene til det felles EDB-Interessentskap vi har i fagbevegelsen, hvor LO og en rekke forbund er med. Der er det slik at halvparten av grunnlagsutgiftene dekkes av LO – noe som alene utgjør 2,1 mill. kroner av økningen under denne posten.

– *Reklame/PR* er utgiftsført med 1,2 mill. kroner i 1985.

Så litt om de tallene som er utgiftsført under LOs administrasjon:

– Posten *utgiftsreduksjoner* omfatter de tilførsler vi får fra offentlige instanser, bl.a. til u-hjelpsvirksomhet. Vi har ordninger med Norsk Arbeidsgiverforening, hvor en del administreres av LO, som da gis refusjon for de utgiftene vi har. I alt summerer denne utgiftsreduksjonen seg til 2,09 mill. kroner.

Når det gjelder posten *møter og reiser*, så er hovedårsaken til utgiftsøkningen relatert til LO-kongressen. For 1985 er Kongressen utgiftsført med 5,6 mill. kroner. Det var jo dette året Kongressen ble holdt, slik at det naturlig nok ble en topp i utgiftene i 1985. I 1984 utgiftsførte vi til Kongressen 1,040 mill. kroner, og litt ble jo også utgiftsført i 1983. Grovt sett kostet Kongressen oss rundt 7 millioner kroner. Da er det ikke i regnskapene tatt med lønnskostnader o.lign. for dem som arbeidet før, under og etter Kongressen.

– *LOs samleforsikring* er fagbevegelsens skadeforsikring, og omfatter alle organisasjonsenheter – fra klubbkontorer, forbundskontorer og til LOs administrasjon. Forsikringen i Samvirke har en latterlig lav premie, som på ingen måte dekker de utgiftene Samleforsikringen har, og man må regne med at de ca. 510 000 kroner som ble betalt i premie i 1985, vil øke både i 1986 og 1987.

– En kommentar til den voldsomme økningen når det gjelder *LOs ungdomsutvalg*. Tallet for 1984 er et rent nettotall, som fremkommer ved at tidligere års overskudd av ikke brukte midler er

ført til fradrag. Ungdomsutvalgets virksomhet er budsjettert for seg sjøl, inklusive lønn og sosiale utgifter, kontorhold etc. I utgiftene på 4,1 mill. kroner, ligger det bl.a. tilskudd til aktivitetene i fylkene på 600 000 kroner, Faglig ungdomsskole og faglig ungdomsleir, og Sommerpatruljen kostet 1,5 millioner. Aktivitetene omkring «Ungdom og arbeidsløshet» kostet 664 000 kroner, for å trekke ut noen tall. Disse aktivitetene utgjør i alt 2,8 mill. kroner.

– *Distriktskontorene* har husholdert godt i 1985. Vi har trukket ut en utgift på ca. 1 million kroner som refererer seg til garantiansvar, men vi har hatt en relativt lav utgiftsøkning på kontorhold. Denne posten er selvsagt avhengig av hva vi med jevne mellomrom må foreta når det gjelder oppussing o.lign.

Fylkeskonferansene er ført opp med 794 000 kroner, og dukker for første gang opp i LOs regnskaper. Vi har nå tatt på oss denne kostnaden sjøl, mens fylkeskonferansene tidligere ble finansiert over OU-fondet.

– *Ikontingenten til innenlandske og utenlandske organisasjoner* har det ikke skjedd noen store endringer. Under innenlandske organisasjoner er AOF ført opp med 1,3 mill. kroner, Folkeferie med 500 000 kroner, og representerer den største delen av beløpet.

– Posten *bevilgninger* omfatter bl.a. engangsbevilgninger som Kongressen fattet vedtak om, hvorav det største beløpet gjaldt valgkampen, på 1 1/2 mill. kroner. Det gjelder også oppjustering av de bevilgningene som utbetales gjennom hele kongress-perioden, og den økningen Kongressen vedtok for 2. halvår i 1985.

Posten «*Andre bevilgninger*» har også økt mye. Dette skyldes, som jeg innledningsvis nevnte, om framtidig teknisk omlegging av regnskapet. Under denne posten skjuler det seg LOs utgifter til Oljekartellens virksomhet, inklusive offshoresekretærene, utgifter på Kårstø og Mongstad, bevilgningen til Kulturutvalget og et driftstilskott til Ringsaker Folkehøgskole.

I alt utgjør dette 2,5 mill. kroner.

I tillegg omfatter beløpet på 6,1 mill. kroner en utgift på 2 mill. kroner som LO bevilget til Arbeiderbevegelsens Arkiv og Bibliotek i forbindelse med at de flyttet inn i nye bibliotek- og kontorlokaler. Vi har nå i kjelleren på nybygget i Folkets Hus ut fra et bibliotekarsyn et fullt ut forsvarlig magasin for samlingen knyttet til vår bevegelses historie.

Denne posten inneholder også vedlikeholdsutgifter på Ringsaker på 570 000 kroner.

– Posten «*Tap på fordringer*» kan deles i to. Den ene delen er 750 000 kroner som vi 1985 utgiftsførte som følge av styrt avvikling av Fagerfjell Turistsenter. Det andre gjelder en uoppgjort reiseregning, som vi rett og slett har avskrevet. Fagerfjell er nå avviklet, og selskapet eksisterer ikke etter 6. mai i år. Totalt sett er eierne påført et tap på vel 5 mill. kroner. Utgiftssummen er utgiftsført i 1984 og 1985, og sluttsummen blir utgiftsført i 1986. Det var hovedaksjonærene – LO, Norsk Jern- og Metallarbeiderforbund og Folkeferie – som måtte ta støytten ved avviklingen av Fagerfjell.

– Vi har utgiftsført avsetning til LO-kongressen i 1989 med 3 mill. kroner, og som dere ser, balanserer dette regnskapet på 94,8 mill. kroner, med et overskudd på knapt 3,5 mill. kroner.

– Tilskottet til ungdomsarbeidet gjennom Finansdepartementet (STUI) og Direktoratet for utviklingshjelp når det gjelder informasjonsarbeid, er poster som går i 0 i regnskapet her.

– Når det gjelder balansen, så har jeg forsåvidt ikke så mange kommentarer til denne. Det som er utgiftsført i forbindelse med moderniseringen og utbyggingen på Sørmarka står i regnskapet som byggelån. Bak posten «Diverse eiendeler» skjuler seg i hovedsak Sørmarka med 14,2 mill., Ringsaker med 6,3 mill. og LOs andel av tomten på den andre siden av gaten her, med 2,3 mill. kroner. Innskuddene på 3,6 mill. kroner, er i det alt vesentlige i kontorlokaler og garasjer i Oslo sentrum.

– Verdipapirer summerer seg til 65,9 mill. kroner, 36,8 mill. representerer lån, hvorav ansvarlig lånekapital i Landsbanken er 9,8 mill. Totalen har gått opp ca. 1 million fra 1985, og det er et lån LO ga i forbindelse med avviklingen av Folkeferie-Winge Reisebyrå.

– Vår aksjeportefølge er uendret på 15 mill. kroner, og posten andeler er bare 20 000 kroner.

Eiendelssiden i balansen er totalt på drøyt 400 mill. kroner.

Vi har 239,6 mill. (59,8 prosent) plassert i bank, eiendommer 53,5 mill. (13,4 prosent), verdipapirer 65,9 mill. (16,4 prosent), og så har vi en debitorpost på 41,8 mill. (10,4 prosent).

Under posten «Egenkapital og gjeld», så beløper Kampfondet seg til 247,8 mill. kroner. Kampfondet har hatt en økning de siste fire år fra 178,9 mill. til 247,8 mill. kroner. Det er nå 322 kroner bak hvert registrerte medlem. I vedtektene er det ingen bestemmelse om at LO som sådan skal ha et visst beløp bak hvert medlem.

– Til *revisjonskontorets regnskap* har jeg ingen spesielle kommentarer. Revisjonskontoret er selvfinansierende, og finansierer

sin virksomhet gjennom revisjonskontingent. Revisjonssjefen og én revisjonsmedarbeider lønnes over LOs regnskap.

– Av *sykelønnsordningens* midler brukes ingen ting. Til LOs disposisjon står det 155,3 mill. kroner.

Ordningen skal avvikles, og jeg går ut fra at Sekretariatet, antagelig før sommerferien, foretar en fornyet diskusjon om hvilket forsikringsprodukt vi skal benytte midlene fra Sykelønnsordningen til.

– Den Norske Fagorganisasjons Pensjonskasse. Pensjonene har ikke hatt så stor økning, men det er fortsatt et underskudd på 26,3 mill. kroner. Sekretariatet vil før ferien få seg forelagt forslag om nye prinsipper for garantiansvar, og man må også fra Sekretariatets side se på det som er utestående garanti som LO har forskuttet.

– Når det gjelder *Folkets Hus Fond*, så har det ikke skjedd noe spesielt i løpet av 1985. Vi kan vel kanskje si det slik at byggeaktiviteten eller restaureringsaktiviteten hos medlemsorganisasjonene i Folkets Hus Landsforbund og kapitalbehovet i Fondet går så noenlunde opp i opp med det fondet får inn i avdrag og renter. For første gang i etterkrigshistorien har vi avskrevet et beløp på 34 000 kroner. Det var et lite hus nord i Norge som ikke hadde eksistensberettigelse lenger, og ble nedlagt.

– I *Opplysnings- og utviklingsfondet* har vi vært i en situasjon hvor fondet regnskapsmessig har gått med underskudd. I år er denne situasjonen snudd. Vi har en reduksjon i overførslene til AOF fra 48,6 til 42,7 mill. kroner. Vi har de tradisjonelle utgiftene som LO og N.A.F. har bl.a. til Samarbeidsrådet LO – N.A.F., AKA og Tilleggsavtale I, som finansieres med halvparten på hver av organisasjonene.

Under posten «Bevilgninger» er det avsetning bl.a. til forskning. Som dere ser, går Fondet med et regnskapsmessig overskudd på 3,7 mill. kroner.

Fra 1. juli 1985 gikk premien til Fondet opp, men dette får ikke de store utslag for 1985s vedkommende. Det har imidlertid vært en økning i premieinntekten. Vi har refusjoner til organisasjoner som har avtale om OU-fondet med Norsk Arbeidsgiverforening.

Med et overskudd på 3,7 mill. kroner, balanserer dette regnskapet med 55,4 mill. kroner.

Når det gjelder siste siden i OU-fondets regnskap, har jeg ingen annen kommentar enn at vi finansierer FAFO fra OU-fondets side. Vi har for 1985 tilført FAFO 2,7 mill. kroner.

Spireaveien 12-14 er det siste regnskapet som behandles. Det går nå ut, idet eiendommen er solgt.

Dirigenten takket *Svein-Erik Oxholm* for redegjørelsen for regnskapene, og ga ordet til *Rolf Kaldahl*, som leste følgende *revisjonsberetning til regnskapene for 1985*:

«Vi har i dag gjennomgått og underskrevet regnskapene for året 1985 for Landsorganisasjonen i Norge med underregnskaper, Den norske Fagorganisasjons pensjonskasse, Folkets Hus Fond og Opplysnings- og Utviklingsfondet.

For Arbeiderbevegelsens Internasjonale Støttekomite, Folkets Hus Landsforbund, NORAD-midler og Fagorganisasjonens Stønadskasses Fond, er det avgitt egne beretninger.

For renteinntektene av de opparbeidede fonds i Sykelønnsordningen og anvendelsen av disse midler er det utarbeidet en egen oversikt som følger regnskapet.

Revisjonen er utført fortløpende og i samsvar med vedtekter og gjeldende bestemmelser om revisjon og god revisjonsskikk. Protokoller og bilag er gjennomgått av revisjonsutvalget i dets møter gjennom året.

Det er påsett at det foreligger tilfredsstillende legitimasjoner for de foretatte posteringer. Det er videre kontrollert at utbetalinger av ekstraordinær karakter støtter seg til organisasjonsmessig fattede vedtak ifølge protokoller.

Garantiansvaret ved årets utgang ifølge innhentede oppgaver følger som eget bilag til regnskapet.

Vi finner at de framlagte regnskaper er tilstrekkelig spesifisert. De er satt opp i samsvar med grunnsetninger for en ordentlig regnskapsførsel. Vedrørende Fagerfjell Turistsenter foreligger det, i tillegg til tap avskrevet i 1984/85 et restbeløp på kr. 438 635,40 som er innbetalt i 1986. Forøvrig gir regnskapet etter vår mening et riktig bilde av den økonomiske forvaltning i 1985 og den finansielle stilling ved årsskiftet.

Regnskapene innstilles til godkjenning.

Oslo, den 5, mai 1986

Landsorganisasjonens Revisjonsutvalg

Storm Lundberg

Rolf Kaldahl

Margot Kvalvik Sæter

Landsorganisasjonens Revisjonskontor
Arne G. Strangel

Dirigenten, *Ole Knapp*, opplyste at Sekretariatets innstilling er å anbefale Representantskapet å innstille regnskapene for godkjenning.

Debatten:

Svein Vågen, Handel og Kontor i Norge: – Etter å ha hørt hovedkasserens redegjørelse for regnskapene, har jeg to spørsmål: Det første gjelder innføringen av prosentkontingent i LO. Vi kjenner til at mange forbund har gjennomført prosentkontingent, fordi man finner den måten mest rettfærdig, og det viser seg også å være en meget effektiv måte å få inn kontingent på.

– Jeg kjenner til at man arbeider med saken i LO, og jeg vil gjerne høre hvor langt en er kommet. Jeg håper at dette er en nær forestående ordning.

– Mitt andre spørsmål gjelder innføringen av budsjett i LO. Det er nesten utrolig at LO ikke allerede for en tid tilbake har innført budsjett når det gjelder planlegging og regnskap. I det regnskapet vi nå har fått oss forelagt har vi en sammenlikning med foregående år, og det er greit nok. Men det er en sammenlikning i ettertid. Vi skal jo være aktive og se fremover, og da ville det være riktig å ha en sammenlikning med et budsjett som peker fremover på det kommende års aktiviteter, slik at vi på den måten kunne rette blikket fremover og kunne få en planmessig styring også når det gjaldt økonomien, som tross alt er den bærende kraft i vårt arbeid.

– Kan vi få en redegjørelse fra LOs hovedkasserer om disse spørsmål?

Egil Bäckmann, Handel og Kontor i Norge, tok opp et spørsmål i forbindelse med posten på side 4: «Avsetning i henhold til §1, punkt 4 og 7 i Vedtektene».

– Er det mulig å få spesifisert hvordan disse avsetningene fordeles seg og brukes. Dette spørsmålet reiser jeg særlig med henblikk på den økonomiske støtten til Arbeiderbladet. For det første synes det som om bedriften har en så god økonomi at det mot de LO-organisertes vilje og økonomiske vurdering er vedtatt store flyttings- og nybyggingsplaner.

– På den annen side har den tilsynelatende så dårlig økonomi at den vurderer vårt forbunds medlemmer som tredjerangs medarbeidere, rent lønnsmessig.

– For det tredje, kan mye tyde på at faglig stoff ikke er interessant med mindre det har såkalt nyhetsverdi, altså at det er salg-

bart. Vi har også under dette oppgjøret fått et kjedelig eksempel på at såkalt nyhetsverdi kan være i åpenbart motsetningsforhold til LO-forbundenes interesser.

– Videre må vi registrere at dekningen av faglige begivenheter er langt bedre i de andre Arbeiderparti-avisene, for ikke å si Aftenposten.

Jorunn Eriksen, Troms fylke: – I vinter har vi opplevd et massivt frontalangrep på det samarbeidet vi har med Det norske Arbeiderparti. Den informasjon som har nådd ut til oss fra LO er vi ikke fornøyd med. Påstandene som kommer om automatikken i det kollektive medlemskap, dét kan vi som tillitsvalgte svare på. Men når det gjelder den økonomiske støtten, så kan jeg ikke lese ut av regnskapet hva som går til dette arbeidet. Her mener jeg LO har et klart ansvar overfor alle sine tillitsvalgte rundt omkring i landet.

I statssektoren, som jeg tilhører, har vi sterk konkurranse fra YS. De tillitsvalgte må derfor gjøres i stand til å gi en skikkelig informasjon overfor sine medlemmer.

– Jeg var på Kongressen, og var med på å bevilge penger til Arbeiderpartiet, og jeg var med på vedtaket om faglig/politisk samarbeid. Dét mener jeg var en riktig beslutning, og medlemmene aksepterer det. Men så får vi stadig spørsmål, og påstander i avisene, om at vi yter millionbeløp utenom, som vi ikke vet om.

– Det faglig-politiske arbeidet skal vi ikke skjule, fordi det er et viktig arbeidsredskap, men vi må vite hva som gjøres. I og med at jeg ikke kan lese dette ut av regnskapet, vil jeg gjerne be kassereren om å komme med en orientering. I tillegg mener jeg LO har en soleklar plikt overfor alle tillitsvalgte rundt i landet til å gjøre dem i stand til å gi informasjon til sine medlemmer. Derfor bør det utarbeides en enkel informasjonsbrosjyre som absolutt alle kan forstå.

Svein-Erik Oxholm: – Til Svein Vågen i forbindelse med spørsmålet om prosentkontingent. Vi har et vedtak i Kongressen bak oss, og vedtaket om et eventuelt nytt kontingentsystem til LO er under behandling i Sekretariatets Rådgivende Finanskomité. Vi har hatt én diskusjon om det, og på bakgrunn av denne diskusjonen gikk vi ut til forbundene og ba om en del opplysninger. Disse har vi nå fått inn, og de er under bearbeiding, slik at vi skal fortsette prosessen med denne saken. Det er administrasjonens siktemål at vi forhåpentligvis tidlig på høsten får behandlet dette i Sekretariatet. Det andre Svein Vågen tok opp, gjaldt budsjett for LO. I historisk sammenheng er den beskrivelsen du har gitt riktig, men vi har

nå – fra og med inneværende år – et nokså detaljert budsjett i LO, som Sekretariatet har behandlet og godkjent. I den sammenheng er det vel riktig å si at et budsjett er jo én ting, men løpende budsjettkontroll og budsjettoppfølging, også er en side av saken, som vi nå mener å ha lagt grunnlaget til rette for, ikke minst hvis vi får vårt EDB regnskapssystem til å fungere slik som vi mener det skal.

– Bøckmann, jeg kan berolige deg med at av de avsetningene du refererte til, så går det ikke fem øre til Arbeiderbladet. Arbeiderbladet er ikke under paraplyen Norsk Arbeiderpresse $\frac{1}{2}$ %, som forvalter den del av pressekontingenten som de får tilført. LO har én aksje i Arbeiderbladet, i motsetning til de noen og førti andre arbeideraviser, hvor vi i varierende grad har store eierinteresser knyttet til Norsk Arbeiderpresse $\frac{1}{2}$ %.

– Vi har riktignok et lån til Arbeiderbladet, som forrentes til tilnærmet markedsrente, i forbindelse med oppdelingen mellom bladet og trykkeriet som skjedde for et par år siden.

– Jorunn Eriksen tok opp spørsmålet om informasjon, men vel også i forhold til regnskapet og avsetningene i henhold til vedtektsbestemmelsene.

– Hvis vi holder Folkets Hus Fond utenfor, så er det to formål som skal tilgodeses. Informasjonsdelen – A-pressen eller virksomhet knyttet til vår egen informasjonsvirksomhet – tar mesteparten av dette. Til Representantskapets orientering håndterer vi disse sakene ut fra de vedtak som fattes i styret i Norsk Arbeiderpresse $\frac{1}{2}$ %, og midlene forvaltes den veien. For fjoråret var beløpet i størrelsesorden 17–18 mill. kroner. Her er også inkludert det som er tilført samorganisasjonene, andre faglige sammenslutninger når det gjelder tilskott til oppstart av nærradiovirksomhet. Vi prøver å se framover her i tid og vil gjerne ha lærere på medialinja på Ringsaker som har sitt utgangspunkt i arbeiderpressen, og vi finansierer derfor noe av lønnen deres av pressekontingenten.

– Når det gjelder det som går på den faglig-politiske virksomheten, så opereres det her i hovedsak ut fra faglig-politisk utvalg, hvor LO og fagforbundene er representert. Fra LOs side finansierer vi gjennom kontingentavsetningen det som gjelder den faglig-politiske virksomhet. Det knytter seg fra lønn til faglig-politisk sekretær til alle aktivitetene rundt i fylkene og i lokalsamfunnet.

– Jeg har registrert ønsket som har kommet her, og jeg har forsåvidt ikke noe imot å vurdere det nærmere sammen med administrasjonen og Sekretariatet, på hvilken måte vi gjennom det konfidensielle regnskapet som vi legger fram for Representantskapet, også kan få fram en oversikt over de elementene som her er tatt opp.

Votering

Regnskapene ble deretter tatt opp til votering.

Dirigenten refererte følgende innstilling fra Sekretariatet: «Representantskapet innstiller regnskapene for godkjenning».

VEDTAK: Sekretariatets innstilling ble enstemmig vedtatt.

Saklista punkt 3:

Ansettelsessaker

Ansettelse av distriktssekretær for Oslo/Akershus

I Sekretariates møte 3. mars 1986 ble ansettelse av distriktssekretær for Oslo/Akershus behandlet.

Innstilling:

Wenche Paulsrud, født 25/1-1954, ansettes som distriktssekretær for Oslo/Akershus.

Wenche Paulsrud har siden 1973 vært organisert i Oslo Distrikts Kontorpersonalets Forening, avd. 2, av Norsk Jernbaneforbund, og har gjennomgått tillitsmannsopplæring fram t.o.m. LO-skolens trinn II. Hun har vært nestleder og leder for avd. 2 fra 1980 og fram til februar 1983, da hun ble ansatt i Den Europeiske Faglige Samorganisasjon, (DEFS's) sekretariatet i Brussel, som assistent for visegeneralsekretæren.

Ingen forlangte ordet til dette punktet på saklista.

VEDTAK: Sekretariatets innstilling ble enstemmig vedtatt.

Saklista punkt 4:

Den aktuelle situasjonen

Dirigenten, Ole Knapp, opplyste at under dette punktet på saklista vil først LO-formannen, *Tor Halvorsen*, gi en orientering om den aktuelle situasjonen. Deretter vil det bli innlegg av *Liv S. Nilsson*, Norsk Kommuneforbund, og *Nils Totland* fra Statstjenestemannskartellet.

Tor Halvorsen holdt følgende orientering:

– Det er enda for tidlig å skrive historien om året 1986. Men jeg tror allerede at vi kan slå fast at våren 1986 vil bli stående som et viktig tidsskille. Dette halvåret har vært smekktfullt av begivenhe-

ter, både på den faglige og politiske sektor. Lønnsoppgjøret fikk et dramatisk klimaks med arbeidsgivernes lock-out. Lock-uten førte til en mobilisering omkring viktige politiske verdier. For fagbevegelsen, og jeg tror for hele det norske folk, ble dette en kamp om likhet og rettferdighet. De som seinere skal forske omkring disse begivenhetene vil kan hende konkludere med at lock-uten på mange måter forberedte grunnen for det regjeringsskiftet vi seinere fikk. Også den krisen hadde sitt utgangspunkt i kampen om større likhet.

I disse begivenhetene finnes et mønster. Det finnes et mønster i Høyre-regjeringens og arbeidsgivernes adferd. Og det finnes et mønster i hvordan samfunnet rundt har reagert. Kanskje var det denne våren Høyre-bølgen møtte veggen.

Tariffoppgjøret

Ved opplegget av tariffrevisjonen i 1986 la LOs representantskap i januar til grunn de hovedprioriteringer som er slått fast i vedtakene fra Kongressen i mai 1985:

- medlemmenes materielle og sosiale standard må videreutvikles
- prinsippet om solidaritet i inntektsutviklingen må både gjelde LO-medlemmer og i forhold til andre grupper
- en forkortelse i den ukentlige arbeidstid til 37 1/2-timers normalarbeidsuke.

Representantskapet foretok også en vurdering av landets økonomiske situasjon. Vi kunne slå fast at produksjonsveksten var på høyde med utviklingen i de fleste andre industriland, og vi kunne konstatere overskudd i statens finanser. Innenfor svært mange deler av det private næringslivet var virksomheten god og lønnsomheten brukbar. Willoch-regjeringen selv var et viktig sannhetsvitne for dette. I utallige foredrag kunne stats-, finans- og industriminister fortelle om fremgang og optimisme i norsk industri.

Det økonomiske utgangspunktet var derfor brukbart.

Men Representantskapet pekte også på det betydelige problem som lå i Regjeringens manglende evne til å omsette denne økonomiske styrken i en framtidsrettet næringsutvikling og tiltak for å videreutvikle velferdssamfunnet. Ikke minst så vi store problemer knyttet til en helt ukontrollert utlånsutvikling. Vi opplevde en enorm vekst i det private forbruket, og en stadig mer flagrende

spekulasjonsøkonomi skapte milliongevinster for dem som hadde mye fra før, og skapte dessuten usikkerhet og ustabilitet i hele vårt arbeids- og næringsliv.

I en tid da hovedoppgaven var å stimulere produktive investeringer og sikre viktige velferdsoppgaver, foretrakk Willoch-regjeringen heller å la pengene flyte rundt i all verdens spekulasjon, og la det private forbruk flomme over som aldri før.

Det er viktige sider ved den økonomiske politikk det her dreier seg om. På den ene siden hadde Regjeringen sluppet svært mye løs. På den annen side kom de vanlige formaninger mot fagbevegelsen i form av krav om å begrense lønnsøkningen.

Det er to trekk ved denne politikken som utfordret fagbevegelsen. For det første har det med fordeling å gjøre. De velstående har hatt nesten uhemmede muligheter. Likevel rettet Regjeringen sine angrep ensidig mot lønningene og lønnstakernes materielle standard. En slik linje vil føre til sterkere interessenmotsetninger i det norske samfunnet. Når vi bekjemper en slik politikk for større forskjeller gjør vi det både fordi vi ønsker å forsvare våre egne interesser når de trues, men også fordi likhet er en viktig samfunnskvalitet. Samfunnet Norge blir et dårligere samfunn å leve i dersom det blir større forskjeller på folk.

Den andre provokasjonen ved Willoch-regjeringens politikk handlet om konkurranseevne og produktivitet. Regjeringen hadde konstatert svekket konkurranseevne. Så velger de en totalt *deffensiv* strategi. I stedet for å sette i verk tiltak som kan sikre en sterkere produktivitetsvekst, sikre kompetanse og bygge opp arbeidsmotivasjon, så gjør de stikk motsatt. De aksepterte svakhetene i vår industristrategi og foretrekker at vi skal tilpasse oss til denne situasjonen.

Dette er den minst avanserte av all tenkelig strukturpolitikk. Jeg håper vi snart kan få litt mer konstruktive diskusjoner om disse viktige tingene her hjemme. Det er en gigantisk forenkling å si at lave lønninger fremmer konkurranseevne, produktivitet og omstilling. Innenfor mange bransjer, ja faktisk innenfor de fleste bransjer, er det slik at høye lønninger, som kan skape trygge materielle omgivelser og som bidrar til kompetanse og arbeidsmotivasjon, er viktige forutsetninger for å få til nødvendige omstillinger.

Representantskapsmøtet i januar gjorde også en viktig presisering i forhold til den offentlige sektor. En sterk og velutviklet offentlig sektor har stor betydning for konkurranseevne, produktionsmuligheter og sysselsetting også i den private sektor. Nedskjæringer i offentlig forbruk og investeringer gjør oss slett ikke rikere eller bedre stilt. Lave investeringer i kommunikasjoner,

utilstrekkelige ressurser til utdanning og ny teknologi, skaper en dårligere ramme for all virksomhet i samfunnet.

Denne situasjonen jeg her har beskrevet, skaper selvsagt problemer for fagbevegelsen. I utgangspunktet har vi altså gode muligheter, både økonomisk og på annen måte. Samtidig må vi konstatere at Regjeringen hadde misbrukt de mulighetene vi mente forelå.

Fagbevegelsen hadde likevel ikke noe valg. Riktignok er norsk fagbevegelse beredt til å ta ansvar, men ingen kan forlange at vi skal ta ansvar for Regjeringens økonomiske politikk, uansett hvor feilslått den er. Ingen kan forlange at vi ikke lenger skal forfølge våre egne interesser fordi Regjeringen har sluppet andre interesser før oss til fatet. Det eneste vi hadde å gjøre var å fremme våre krav med utgangspunkt i vår egen vurdering av situasjonen i norsk økonomi og næringsliv.

Vi la opp til et forbundsvist oppgjør. Likevel var det enkelte sentrale krav Representantskapet påla det enkelte forbund å stille. Disse felleskravene var:

- generelle lønnstillegg som bedrer levestandarden
- spesielle tillegg for dem som har sakkett etter i lønnsutviklingen. I denne sammenheng understreket vi garantiordningens betydning.
- nedtrapping og avvikling av Lavlønnsfondet
- lik arbeidstid med normalarbeidsuke på 37 1/2 time, med tilsvarende reduksjon for skift- og turnusarbeidere.

Vi ble møtt med et motkrav, eller gavepakke til LO, som NAF kalte det. Hva fant vi så i denne gavepakken? Jo, vi fant for så vidt en positiv holdning til arbeidstidsreduksjonen. Den var de villig til å innføre i april 1987, under visse forutsetninger. Og hva var disse forutsetningene? Jo, fjerne garantiordningen og ingen generelle tillegg verken i 1986 eller 1987.

Det kunne bli en kostbar gavepakke å ta imot,

Etter at forhandlingene var kommet i gang, så vi straks hovedlinjen i NAF's strategi. De ønsket å koble vårt krav om arbeidstidsforkortelse til sitt eget krav om å fjerne lavlønnsgarantien. For oss var dette en umulighet. Begge deler var jo grunnleggende rettferdskrav. Garantiordningen oppnådde vi i 1980, og siden da har den vært en sikkerhet for de lavtlønte. Med garantiordningen i 1980 fikk vårt tariffsystem en kvalitet vi ikke hadde hatt tidligere.

Kravet om 37 1/2 timers uke var også et rettferdskrav, fordi det i dypeste forstand var et krav om *lik* arbeidstid. Derfor ble konsekvensen av arbeidsgivernes strategi at det var de lavtlønte som i

realiteten nå skulle betale for at vi skulle få lik arbeidstid i Norge.

Så opptatt var arbeidsgiverne av å lykkes i dette at de pusset støvet av et kampmiddel som ikke var brukt på 55 år. De iverksatte en lock-out for over 100 000 arbeidstakere i sin kamp mot de lavtlønte.

Jeg trenger ikke å si mye om lock-uten og dens virkninger. Arbeidsgivernes egen disiplin og indre håndtering av denne konflikten er verdt en studie. Det overlater jeg likevel til andre. Men den politiske virkningen av konflikten må vi kunne si noe om. Arbeidsgiverne utfordret her ikke bare fagbevegelsens solidariske lønnspolitikk. De utfordret også et grunntrekk i nordmenns alminnelige politiske tenkning, nemlig at det ikke skal være så store forskjeller på folk.

Avisene skrev om en total seier for LO. Det er ettertiden som skal dømme om det. Det vi skal gjøre er å vurdere om Representantskapets vedtak er oppfylt på en tilfredsstillende måte. Og da må svaret bli ja. Så langt vi kan bedømme, vil de fleste få økt kjøpekraft. Lavtlønnsgarantien er beholdt, og i noen grad forbedret. Vi lyktes også å få til enighet om en tidsplan for nedtrapping av Lavlønnsfondet. Arbeidstiden blir forkortet fra 1. januar 1987. På dette punkt har vi oppnådd en historisk avtale. Såvidt jeg vet, har det aldri skjedd tidligere at vi gjennom avtale har fått til en arbeidsreduksjon både generelt og spesielt for skiftarbeidere. Den lovfestede arbeidstid i Norge er fortsatt 40 timer for dagarbeidere. Våre avtaler sikrer nå våre medlemmer 37 1/2 timers uke.

Hva det enkelte forbund har oppnådd ellers i sine overenskomster er det ikke Representantskapets sak å vurdere. Jeg har likevel lyst til å si at så langt min oversikt rekker, så er det oppnådd en serie med svært gode resultater i de forbundsvisе forhandlinger.

Dette gjelder altså for den private sektor. For den offentlige sektor er det enda for tidlig å trekke konklusjoner. Det er hyggelig at forbundene våre i staten til slutt kom i havn. Også her var det harde forhandlinger, men resultatet ble til slutt akseptabelt.

I denne sammenheng vil jeg også nevne at det kom til enighet i oppgjøret mellom staten og organisasjonene for pensjonistene og de funksjonshemmede. Jeg skulle nesten si; det skulle bare mangle. I en situasjon hvor oppgjøret ellers har gitt brukbare resultater, ville det vært helt uakseptabelt om ikke staten hadde strukket seg til en rimelig løsning også for disse gruppene.

For våre kommuneansatte er imidlertid situasjonen svært vanskelig. Her kom en ikke fram til et akseptabelt resultat når det gjaldt den sosiale profilen. Dermed gikk Kommuneforbundet ut i

streik. I tillegg streiker også AF, Lærerlaget og Sykepleierforbundet. På dette tidspunkt virker situasjonen svært fastlåst.

Jeg skal her ikke gå nærmere inn på situasjonen i den offentlige sektor, lederne for henholdsvis Statstjenestemannskartellet og Kommuneforbundet vil redegjøre spesielt for dette i seinere innlegg.

Det finnes imidlertid også andre skyer på himmelen. Som sin første handling valgte den nye regjeringen å skrive ned verdien av den norske krona med 12%. Dette er først og fremst et virkemiddel for å regulere visse sider ved vårt økonomiske forhold til andre land. Men fordi devalueringen fører til en viss ekstra prisstigning, får den også direkte virkning på kjøpekraften. Det betyr at devalueringen på mange måter ble et direkte inngrep i selve lønnsoppgjøret. Slike inngrep er og blir uakseptable uansett hvilken regjering som gjør det. Det var særlig uheldig at inngrepet kom midt under selve oppgjøret. For de som er ferdig og har fått sine avtaler vil devalueringen i noen grad undergrave resultatene som er oppnådd. De som ikke er ferdige har større anledning til å tilpasse seg den nye situasjonen. I så fall vil de delvis undergrave hensikten med devalueringen.

Regjeringsskiftet

I slutten av april valgte Regjeringen Willoch å legge ned kortene. Regjeringen var riktignok en mindretallsregjering, men den disponerte likevel et flertall i vår nasjonalforsamling. Når Willoch-regjeringen valgte å innstille sin virksomhet, har det sammenheng med at Regjeringen ikke lenger var i stand til å forvalte dette flertallet. Det er ikke vår oppgave på dette møtet å gjøre vurderinger av hvem på borgerlig side som bærer den største skyld for at det gikk som det gikk. Avstemningen i Stortinget gjaldt ikke innstramminger eller ikke. Avstemningen gjaldt hvordan byrdene skulle fordeles i det norske samfunn.

Når Regjeringen valgte å gå, har dette skapt en ny situasjon også for fagbevegelsen. LOs handlingsprogram peker på at en rekke av de politiske krav fagbevegelsen stiller bare kan løses gjennom politiske vedtak i våre folkevalgte organer. Handlingsprogrammet slår også fast at det er viktig med et sterkt faglig-politisk samarbeid mellom LO og Det norske Arbeiderparti.

På LO-kongressen i 1985 ble det dessuten fattet et eget vedtak som slår fast at det er en hovedoppgave for fagbevegelsen å sikre en regjering utgått av Det norske Arbeiderparti.

Når landet nå har fått en Arbeiderparti-regjering, innebærer det at kongressens ønske på dette punkt er oppfylt. Gjennom den nye

regjeringen er det dermed skapt et grunnlag for samarbeid om gjennomføringen av viktige programposter i LOs handlingsprogram. Regjeringsskiftet gir oss muligheter til direkte innflytelse og påvirkning på utformingen av den politikk regjeringen skal og må føre. Dermed er også fagbevegelsen i en mer offensiv posisjon enn vi var før regjeringsskiftet.

Landsorganisasjonen vil derfor ønske den nye regjeringen velkommen, og vil understreke at den i utgangspunktet har fagbevegelsens støtte.

Men vi må også understreke at det er Regjeringens praktiske politikk som vil avgjøre i hvilken grad det vil være mulig å samarbeide om løsningen av viktige oppgaver.

LO er oppmerksom på at Regjeringen ikke har et flertall bak seg i Stortinget, og at den parlamentariske situasjonen dermed innebærer sterke begrensninger i regjeringens handlefrihet. LO er derfor inneforstått med at Regjeringen vil måtte inngå kompromisser for å få gjennom mest mulig av sin politikk i Stortinget. LOs rolle vil selvsagt fortsatt være å stille de krav vi finner naturlig med utgangspunkt i vårt eget handlingsprogram. I vår bedømming av Regjeringens innsats vil vi imidlertid legge vekt på de reelle muligheter Regjeringen har til å oppnå gode resultater.

Den første praktiske virkningen av regjeringsskiftet er at Høyrepolitikken nå må legges på is. Landsorganisasjonen forventer at det fra regjeringskontorene ikke lenger vil komme utspill som har forankring i Høyre-bølgens politiske tenkning. LO forutsetter dessuten at Regjeringen heller ikke kan akseptere at Stortingets flertall gjør vedtak med slikt innhold.

Regjeringens første hovedoppgave blir å bringe oversikt og balanse i norsk økonomi. Den økonomiske krisesituasjonen vi opplever har sin årsak i den politikk som Willoch-regjeringen har ført. Den sterke forbruksveksten, skattelettelsene, spekulasjonsøkonomien og kredittpolitikken falitt, er hovedårsaker til at økonomien nå er ute av balanse. Det er derfor nødvendig med sterke tiltak for å bringe landets økonomi i orden.

Det er en avgjørende forutsetning at byrdene ved en slik innstrammingspolitikk blir rettferdig fordelt. Det er også en forutsetning at viktige velferdsoppgaver ikke angripes. Innenfor viktige felter i vårt helse- og sosialstell er det oppgaver som må få større ressurser selv om det ellers må kjøres stramt.

Også på et annet område må det satses, og det gjelder de næringspolitiske programmene. Det dreier seg her om viktige oppgaver som investeringer, forskning, utvikling, utdanning, markedsføring og eksport.

Her er det snakk om aktiv satsing på virksomhet som skal styrke landets økonomiske grunnlag. Det er derfor meningsløst å la disse områdene rammes av innstramminger.

Fra LOs side vil vi også understreke at den økonomiske politikken ikke må planlegges i forhold til kortsiktige svingninger i oljeprisene. Alle tegn tyder på at oljeprisene på lengre sikt vil stige, selv om dette kanskje ligger litt fram i tida. Det må derfor ikke føres en innstrammingspolitikk som skader sysselsettingen og viktige velferdsoppgaver med den begrunnelse at oljeprisene har sunket. Fordi vi kan forvente oljeprisstigning på lengre sikt, vil det ikke være risikofyllt med en viss forsiktig opplåning utenlands dersom dette er nødvendig for å sikre sysselsettingen og et høyt velferdsnivå.

Situasjonen krever alvor, ikke panikk.

Det er derfor med stor spenning vi ser fram til Regjeringens framleggelse av *Revidert nasjonalbudsjett* kommende fredag. Vi kan ikke regne med å løse alle problemer på en gang. Dette vil bare være første etappe i et langt løp for å bygge opp igjen norsk økonomi, og igjen få Norge inn i en god og harmonisk velferdsutvikling.

Men det er en viktig etappe. Den er viktig fordi Regjeringen nå skal signalisere retning. I fagbevegelsen har vi sterke forventninger til Regjeringen. Der de frie markedskreftene nå har fått råde grunnen, må vi i stedet sette inn økonomisk planlegging og økonomisk styring.

Der privatisering har undergravd vårt sosiale system, må vi i stedet føre inn omsorg, ansvar og menneskelig varme som styringsprinsippene.

Der skattelettelser og andre oppmuntringer til privat fortjeneste har vært grunnlaget for Regjeringens næringspolitikk, må vi sette en bevisst og målrettet strategi for å utvikle vårt næringsliv.

Der spekulantene har kunnet boltre seg med både millioner og med arbeidsplasser må vi sette inn sterke tiltak som kan motvirke spekulasjon og sikre gode og trygge arbeidsplasser.

Det er nok av oppgaver å ta fatt på. Det er en slik politikk vi nå forventer av den nye regjeringen. Landet vårt trenger det nå. Trenger det mer enn noen sinne.

Dirigenten takket Tor Halvorsen for hans innledning, og ga ordet til lederen i Norsk Kommuneforbund, *Liv S. Nilsson*, som sa:

- Utformingen av forbundets krav foran årets tariffoppgjør var gjennom en omfattende prosess i våre lokale organisasjons-

ledd. Svarene som kom inn til forbundet sentralt var entydige – et oppgjør som ville gi som resultat et forholdsvis likt prosenttillegg på alle lønnstrinn var fullstendig uakseptabelt.

Forbundets besluttende organer vedtok derfor at det ved årets oppgjør skulle prioritere de lavere og midlere inntekter, og vårt konkrete krav var at alle yrkesgrupper skulle gis et likt kronetillegg på 9500 fra 1.5.86. Vår forhandlingssammenslutning bestående av samtlige 7 LO-forbund, pluss Norsk Lærerglag og Norsk Sykepleierforbund, stilte seg bak disse hovedkrav, og for første gang i historien overleverte vår forhandlingssammenslutning den 28. februar et samlet krav til årets oppgjør til vår arbeidsgivermotpart – Norske Kommuners Sentralforbund. I forberedelses- og selve forhandlingsfasen hadde vi en Borgerlig Regjering. Gjennom nærmere 5 års borgerlig styre så vi hvordan ulikhetene i det norske samfunnet gradvis ble større. Mens høyt lønnsgruppene kunne forbedre sin levestandard ytterligere, ble frustrasjonen stadig større blant lavtlønsgruppene. Samtidig opplevde vi hvordan den borgerlige regjeringen førte en politikk som sakte, men sikkert undergravde viktige fellesoppgaver i velferdssamfunnet og skapte usikkerhet for framtida for våre egne arbeidsplasser.

Etter oppgjøret i den private sektor hadde vi store forventninger til et oppgjør i den kommunale sektor som skulle rette opp den skjeve inntektsfordelingen, og vi oppfattet resultatet i den private sektor som et gjennomslag for de lavtløntes rett til rettferdige lønnsforbedringer.

Lønnsoppgjørene er utvilsomt den komponent som har vesentlig betydning for den praktiske fordelingspolitikk som fagbevegelsen har størst innflytelse på. Vår sterke politisering av dette tariffoppgjøret var vel overveiet, og en klar advarsel til den borgerlige regjering om at dens fordelingspolitikk ikke var akseptabel for fagbevegelsen.

Vi hadde stilt oss følgende klare prinsipielle mål foran årets tariffoppgjør:

- En økonomisk ramme på linje med oppgjøret i privat sektor.
- Nei til større lønnsforskjeller.
- Kompensasjon for mindrelønnsutviklingen fra 1982 til 1985 – beregnet til 3% i forhold til industriarbeidere og funksjonærer i LO-NAF-området.

Da vi midtveis i årets lønnsoppgjør fikk et regjeringsskifte, sier det seg selv at vi trodde det skulle bli enklere å overføre prinsip-

pene fra oppgjøret i privat sektor til vårt eget oppgjør. Regjeringsskiftet hadde nettopp sin bakgrunn i uenighet om fordelingspolitikken, og når Arbeiderpartiet gang på gang slo i bordet og forlangte en omfordeling av godene – ja, da var dette en politikk som var helt i tråd med fagbevegelsens klart uttrykte mønstre.

Den siste forhandlingsfasen ble også innledet med at vi fikk en bevegelse i riktig retning. De økonomiske rammene ble økt, det ble også bevegelse i arbeidstidsspørsmålet, og vi fikk fort klarert en rekke mindre forhold, som hver for seg var viktige for oss. Gjennom den direkte kontakten både med Regjeringen og Statstjenestemannskartellet, mente vi også at det ble lagt et fornuftig felles grunnlag for å bringe oppgjøret i havn. Helt på tampen av meklingen fikk vi imidlertid flere ubehagelige overraskelser:

– For det første opplevde vi et usedvanlig rotete forhandlingsopplegg fra vår arbeidsgivermotparts side. Norske Kommuners Sentralforbund brøt blant annet en rekke vanlige spilleregler og la dessuten for dagen en lite selvstendig holdning til situasjonen på den kommunale sektor. Sentralforbundet mestret ikke situasjonen, verken forhandlingsteknisk eller politisk. Når vi samtidig vet at den samme arbeidsgivermotpart ønsker å få full arbeidsgiverstatus med alle fullmakter, har vi all grunn til å være dypt bekymret for framtida. Erfaringene fra årets oppgjør tilsier at Sentralforbundet verken har kompetanse eller er moden for å ta på seg det ansvaret som en slik status innebærer.

Når vår arbeidsgivermotpart markerte en så stor grad av bundethet i forhold til Regjeringens økonomiske rammer og forutsetninger for øvrig, var vi overrasket over at vi 17 timer etter at meklingen offisielt skulle ha vært avsluttet, fremdeles satt med et forslag til nytt lønnsregulativ som ikke ville innebære noe lavtlønnsoppgjør. Dessuten ble vi helt på tampen presentert for justeringer som ga ytterligere lønnsøkning for høyt lønnsgruppene. Norsk Kommuneforbund hadde egentlig ikke noe valg. Vi kunne ikke bryte med de grunnleggende prinsippene vi hadde lagt til grunn for årets oppgjør i kommunal sektor, og konflikten var dermed et faktum.

Da vårt forbundsstyre vurderte spørsmålet om å godta det endelige forslaget i meklingens slutfase eller gå til streik, ble selv sagt også den vanskelige politiske situasjonen som en konflikt ville medføre grundig drøftet og vurdert. Når vedtaket var gjort hadde vi ikke noe ønske om å forstørre et eventuelt konfliktforhold mel-

lom de streikende forbundene i kommunesektoren i forhold til Regjeringen. Vår formelle arbeidsgivermotpart er det borgerlige Norske Kommuneforbund Sentralforbund og Regjeringen har bare indirekte innflytelse på oppgjøret i kommunesektoren. For å illustrere hvor lite som skulle til natten til 22. mai for at vi skulle kunne anbefale resultatet: Det lønnstrinnstillegg som lå i tilbudet på alle lønnstrinn fra 1. juli, som ingen av forbundene i den kommunale sektor hadde fremmet krav om, og som ville gi ett lønnstillegg til de lavest lønte på vel 2000 kroner og de høyest lønte på vel 12 000 kroner, ble krevd forskjøvet fra 1. juli til 1. september. Dette ville ha frigjort nok midler til at vi kunne ha kommet i havn ved oppgjøret under forutsetning av at disse midlene ble fordelt på de laveste lønnstrinnene.

Vi stod i direkte kontakt med regjeringsmedlemmer i denne fase av meklingen, men en slik forskyving ble blankt avvist. Det har vært sterkt fokusert på det forhold at Kartellet på statssektoren har anbefalt forslaget, og gir uttrykk for at tilbudet har en rimelig sosial innretning. Men dette kan ikke uten videre overføres på den kommunale sektor på grunn av ulikheter i arbeidstakersammensetningen, idet det er langt flere lavtlønte i kommunesektoren enn i staten. Hver kommune er en selvstendig arbeidsgiver. Vi har også bestemmelser i vår hovedoverenskomst som gir den enkelte kommune selvstendighet til å gi store lønnstillegg til yrkesgrupper hvor det er problemer med å rekruttere eller bibeholde personell, og dette har i hovedsak kommet de høyest lønte til gode i form av lønnsglidning i lokale oppgjør.

Vi vil bevisst søke å dempe ned den politisk opphetede diskusjonen, men dersom Kommunalministeren griper inn med lønnsnemnd i dagens situasjon, vil det måtte medføre kraftige reaksjoner fra vår forhandlingssammenslutning. Vi har ikke gått til konflikt for å få rikslønnsnemnd verken på kort eller lang sikt – vi trapper konflikten svært forsiktig opp, både for å gi et signal om at vi fortsatt har vilje til å gjenoppta meklingen og å komme fram til et resultat.

Situasjonen vanskeliggjøres imidlertid av at medlemmer av Regjeringen uttaler seg på en slik måte at de dokumenterer manglende innsikt i de forskjellige problemområder innenfor den kommunale og statlige sektor.

Det virket sterkt provoserende på oss at Statsministeren bruker en organissjon som YS som sannhetsvitne på at resultatet av vårens oppgjør har en sosial profil. Vi følte at det ble stilt tvil om vår troverdighet, og det gjorde direkte vondt. Jeg vil si det slik, at det er

naturlig og menneskelig at når de man er mest glad i skuffer oss – da føles det vondt, og det burde være en tankevekker for regjerings-medlemmene at AF-gruppen på kommunesektoren har anbefalt resultatet av oppgjøret!

Til tross for vår misnøye med den sosiale profil ved oppgjøret, og jeg understreker at vi ikke har gått til streik på oppgjørssammenheng, men på fordelingen innenfor rammen, vil jeg også ta med at vi har fått gjennomslag for viktige prinsipper ved dette oppgjøret.

1. Pensjonsordningene til kommunale arbeidstakere.

I meklingen fikk vi gjennomslag for et viktig prinsipp, nemlig at kommunale- og fylkeskommunale pensjonsordninger skal tariffest, og dermed bli en del av vårt samlede lønns-system.

2. Utvikling og opplæring.

Før bruddet i meklingen var et faktum, var NKS og vi enige om å nedsette et partssammensatt utvalg som skal ha som oppgave:

1. Å vurdere behovet for faglig kompetanseoppbygging for ansatte i den kommunale- og fylkeskommunale forvaltning, og
2. Å vurdere og komme med forslag til et system for intern rekruttering på grunn av økt kompetanse.

3. Brannkorps/arbeidstid.

Normalisering av arbeidstiden innenfor branntjenesten har vært et viktig krav. Da bruddet var et faktum, var Sentralforbundet og vi blant annet enige om at dersom det i den enkelte kommune er og/eller blir tilført andre oppdrag og servicetiltak til brannvesenet som medfører økt effektivisering, skal vedkommende kommune fra 1.1.87 gjennomføre en tjenestetid på 42 timer pr. uke med en todelt vaktordning.

4. Gjennomslag for nye forsikrings- og erstatningsprinsipper.

Vi har i forhandlingene/meklingen fått gjennomslag for helt nye prinsipper i både paragraf 10 (ytelser etter dødsfall/gruppelivsforsikring) og i paragraf 11 (erstatning ved yrkesskade/yrkessykdom). Kommunene vil nå være forpliktet til å tegne forsikring for ytelsene. Dette er en skattemessig fordel. Vi har videre fått hevet ytelsene fra 3 G til 5 G i para-

graf 10. Vårt krav ved ny mekling er 10 G. I paragraf 11 er det nå fastslått at yrkessykdommer er dekket. De nye bestemmelsene har prioritert sterkt den ervervsmessige uførhet som gir ytelser inntil 15 G. I tillegg har vi fått ménerstatning inntil 3 G (1 G er fra 1.5.1986 kr. 28 000).

5. Kortere arbeidstid.

Like før bruddet var et faktum, hadde vi også fått gjennomslag for en ukentlig arbeidsuke på henholdsvis 37.5, 35.5 og 33.6 timer, etter samme prinsipper som i privat sektor.

Samtlige av disse gjennomslag ble hilst med glede, men disse forhold var likevel langt fra nok til å oppveie den usosiale profilen på lønnstilleggene.

Jeg håper at jeg gjennom denne korte redegjørelsen har gitt den nødvendige informasjon til Representantskapets medlemmer på en slik måte at de streikende forbund i kommunesektoren får den nødvendige støtten fra hele LO-familien. NKF har hatt en solid prinsipiell positiv holdning til nødvendigheten av et sterkt faglig/politisk samarbeid. Men det må da være vår fulle rett å si i fra så det virkelig høres når en Arbeiderpartiregjering, som hadde såvidt stor indirekte påvirkning på oppgjøret i den kommunale sektor, ikke medvirket til en sosial rettferdig innretning, som vi kunne akseptere. Vår hovedmotstander i denne konflikten er imidlertid det borgerlig styrt Norske Kommuners Sentralforbund.

- Helt til slutt vil jeg gjerne benytte anledningen til å takke for den støtte og hjelp vi i den vanskelige meklingsinnspurten fikk fra LO-sekretær Ole Knapp, som deltok i vår forhandlingsdelegasjon, og sist, men ikke minst, for den støtte vi har fått fra LOs leder, Tor Halvorsen, sa Liv Nilsson.

Etter å ha takket Liv S. Nilsson for hennes orientering, ga *dirigenten* ordet til lederen for Statstjenestemannskartellet, *Nils Totland*, som bl.a. sa:

- Det er verken den hyggeligste eller enkleste situasjonen vi nå er oppe i, og fra Kartellet og kartellforbundenes side vil vi på ingen måte medvirke til at den vanskelige situasjonen blir verre, verken

for de forbund som er i streik eller for de forbund i den offentlige sektor som går ut med et anbefalt forslag. Oppgjøret gjelder jo LO-familien som en helhet.

– Jeg går imidlertid ut fra at Representantskapet har forståelse for at når den statlige sektor på LO-siden går ut til sine medlemmer med et anbefalt forslag, så har man ikke så mye å gå på, og balanse- rer da i mange tilfeller litt på en knivsodd.

Det kan sjølsagt stilles mange spørsmål, og jeg er enig i de pressekommentarene som går på at det hele har virket noe rotete og kaotisk. Jeg synes Liv Nilsson ga en god beskrivelse av den meklingssituasjonen man har stått overfor i den kommunale sektor.

– Vi hadde etter vår oppfatning det beste utgangspunktet når vi prøvde å koordinere oppleggene på LO-siden gjennom Esther Kostøl og Ole Knapp og forhandlingslederne i stat og kommune. Vi fikk imidlertid et skipbrudd da en av skutene la til kai, – den andre fikk noen brottsjører som man ikke regnet med – noe som er beklagelig. Men jeg vil gjerne si at det engasjement LOs leder, Tor Halvorsen, utviste i meklings siste fase – ikke minst når det gjaldt arbeidstidsspørsmålet – bekrefter at man fulgte opp intensjonene i Representantskapets vedtak om den oppgjørsform og den strategi vi i LO-familien la til grunn ved oppgjøret. Jeg vil gjerne understreke at de vedtak Representantskapet fattet i januar måned, på alle måter er fulgt opp, og derfor er det ytterst beklagelig at vi har kommet i den situasjon vi nå er.

– Vi bør også ta med i vurderingen av oppgjøret, at fra den dag vi i statssektoren presenterte kravene – 20. mars – gikk det to måneder og to dager før vi hadde et meklingsforslag som vi kunne anbefale, og dét er lenge. Etter vår oppfatning, altfor lenge.

– Jeg tror at den lockouten som skjedde i den private sektor for over 100 000 av LOs medlemmer, kanskje var en av hovedårsakene til at Regjeringen Willoch ganske raskt oppga sine tanker om å avvise de offentlig ansatte med en lønnsøkning på 4,5 prosent. De begynte i hvertfall å nærme seg 7,5 prosent da vi fant at vi måtte bryte forhandlingene. Men så var vi jo ferdig med den regjeringen. Vi må også ta med oss i vår totalvurdering at vi i denne perioden har måttet «slite» med tre forbruker- og administrasjonsministere – to fra Høyre og én fra Arbeiderpartiet. Vi er selvsagt glad for den siste endringen som skjedde, fordi man opplever en annen tone og holdning. Som Liv Nilsson nevnte, fikk vi også en annen profil og en annen framdrift – selv om vi har en del ting å sette fingeren på – noe vi selvsagt også skal gjøre overfor den nye regjeringen. Vi skal nemlig ikke ha dét på oss at vi er noe haleheng til en Arbeiderparti-regjering. Men vi skal nå føre en dialog som i sterkere grad kan

virke i den retning fagbevegelsen og arbeiderbevegelsen kan være tjent med.

– Jeg skal ikke nevne devalueringen på annen måte enn at den ble problematisk.

– Vi visste også at oppgjøret i den statlige sektor denne gang kom til å bli spesielt vanskelig – ikke bare på grunn av de rammer, krav og spesielle forutsetninger vi hadde, men like mye på grunnlag av de sprik det var mellom de forskjellige organisasjoner og den måten dét ble fokusert på.

– Vi ser nå at det på den statlige siden er noen som har skapt et forventningspress, som medfører at de nå er i konflikt. Det gjelder akademikerne og lærerne.

– Det foreliggende forslaget i statssektoren har en ramme på 8,35 prosent. Det har en profil, som hvis man tar datotallet 1. mai, går fra 6,3 til 3,2 prosent. Våre lavtlønnsgrupper får på de to laveste stigenes et lønnstillegg på 10 til 15 000 kroner – dvs. en timeforhøyelse på 5 til 7 kroner.

– De som kommer dårligst ut, får et tillegg på i overkant av 9000. I begge disse eksemplene har vi tatt med det lønnstrinnet som er tildelt alle fra 1. juli.

– Jeg skal imidlertid ikke underslå at når det gjelder toppsjiktet så er det rent kronemessig blitt store tall av det. Men da opplegget forelå, var det ikke mulig for oss å ta avstand fra det, fordi forslaget måtte vurderes som en helhetlig løsning. Toppsjiktet kom altså bedre ut enn vi hadde ønsket, men dette påvirker ikke det totale bildet så mye i forhold til hva vi oppnådde for de andre gruppene.

– Når det gjelder iverksettelsesdatoen for det ekstra lønnstrinnet, så ville vi – i likhet med Liv Nilsson – gjerne hatt den 1. september. Vi fant til syvende og sist å måtte akseptere at resultatet ble 1. juli.

Forhandlingene om arbeidstidsspørsmålet var svært vanskelige – noe som egentlig er nokså uforståelig. Årsaken til dette lå vel kanskje først og fremst på helsesektoren. Hvis det ikke hadde vært en så sterk medvirkning fra LOs side, tror jeg ikke vi hadde kommet i havn når det gjaldt arbeidstidsforkortelsen. Vi har nå fått en avtale som i prinsippet er lik den man fikk i den private sektor.

– Totalt sett har vi i kartellstyret og i Kartellrets representantskap kommet til at vi vil anbefale det framlagte forslaget, og vi sender det nå ut til våre medlemmer. I Kartellrets representantskapsmøte i går – hvor det var 123 stemmeberettigede til stede – var det ti representanter som stemte imot anbefalingen, og her skal

man ta i betraktning at svært mange av disse forbundsområdene også har medlemmer i den kommunale sektor.

– Jeg mener at vi står på trygg grunn når vi på vegne av våre medlemmer kan si at vi har fått et godt resultat, kanskje ett av de beste vi har fått i den senere tid, både når det gjelder størrelsen og den sosiale innretningen på oppgjøret. Jeg håper nå at vi informasjonsmessig felles kan gå ut til våre medlemmer på en slik måte at det blir forstått.

Dirigenten takket Nils Totland for hans innledning, og ga ordet fritt til debatt.

Debatten:

Gunnar Grimnes, Sekretariatet: – Vi har hørt ved innledningene som har vært holdt her, at rammene for stats- og kommuneoppgjøret anses tilfredsstillende. Når dette er konstatert, må jo Representantskapet stille seg spørsmålet hva som nå vanskeliggjør en løsning på en oppstått konflikt. Hva skjedde torsdag morgen, etter at en hadde et anbefalt forslag i Staten, og etter at også vi for den kommunale sektor på et tidspunkt mente at dette kunne vi godta?

– Ja, det er god grunn til å stille et slikt spørsmål. Liv Nilsson nevnte ukyndighet, rot og vanskeligheter i forhold til vår arbeidsgivermotpart – Norske Kommuners Sentralforbund. Jeg kan underskrive på dét. For vårt forbunds vedkommende, som også er ute i en ganske omfattende konflikt, så ble det i de siste meklingsrundene lagt på bordet fra Sentralforbundets side såkalte tilbud som vi oppfattet som svært provokatoriske, og som alene var av en slik karakter at det kunne føre vårt forbund ut i en åpen konflikt.

Det var ikke på noe tidspunkt uenighet mellom de samarbeidende forbundene i den kommunale sektor om at denne situasjonen måtte føre til brudd.

– Jeg vil gjerne si dette, fordi NEKF har medlemmer både i den statlige og i den kommunale sektor. Vi stemte for den pakken vi fikk på bordet i Staten tidlig torsdag morgen, – en pakke som inneholdt et forslag til nytt lønnsregulativ som hadde en profil vi kunne akseptere. Pakken inneholdt også forslag til gode løsninger av arbeidstidsspørsmålet.

– Men når pakken ved oppgjøret i kommunen blir klusset med, så oppstår denne vanskelige situasjonen, til tross for at rammen totalt sett var tilfredsstillende.

– Den konflikten vi nå har, vil uvegerlig ramme tredjeperson, spesielt innenfor elektrisitetsforsyningen. Vi er derfor av den opp-

fatning at konflikten må bringes til opphør på et tidspunkt. Men også vil deler den oppfatning at avgjørelse gjennom en lønnsnemnd vil være den dårligst mulige løsningen. Erfaringsmessig løser ikke en lønnsnemnd de helt store problemene. Vi er også i en situasjon rent politisk som ikke vil bli bedre hvis dette virkemidlet blir tatt i bruk. Når vi konstaterer at lønnsnemnd er den dårligst mulige løsning, så ligger det også et ansvar på oss som nå er i konflikt å bidra til løsning av konflikten på bedre måter.

Jeg vil støtte alle forslag som måtte komme om en ny meklingsrunde når tidspunktet er inne, og det er gitt tilfredsstillende signaler fra vår motpart. Jeg skulle tro at til tross for at andre organisasjoner, både innenfor staten og kommunene, allerede har vedtatt det fremlagte forslag, så må det finnes muligheter for å løse disse problemene hvis det legges vilje til fra begge parter side. Fra vår side vil vi være positive til å finne løsninger, og jeg er overbevist om at den samme holdning også gjør seg gjeldende innenfor de andre samarbeidende forbund. Finner vi ikke en løsning gjennom en ny meklingsrunde, så vil vi også i fortsettelsen stå skulder ved skulder og ta det som måtte komme.

Sidsel Bauck, Sekretariatet: – På vegne av Handel og Kontor vil jeg også utdele noen blomster og gi honnør til de forbund som var spydspisser i det private oppgjøret. Vi var på forhånd enige om at det ikke skulle være noe «blå kopioppgjør» – noe det heller ikke har blitt. Samtidig var det noen som gikk foran og brøytet vei og la til rette ting som andre kunne bygge på. Ikke alle er ferdig med oppgjøret – heller ikke det forbundet jeg representerer.

Vi har også møtt motparter denne gang som har vært tøffere enn noensinne, gjennom forhandlinger, meklingsrunder, brudd i meklingsrunder, ekstra meklingsrunder etter brudd, og omsider fått et anbefalt forslag for de medlemmene vi har innenfor industrien. Forslaget er sendt ut og anbefalt fra vår side, men ikke fra arbeidsgivermotpartens side, fordi de synes det var urimelig godt.

– Under meklingsrunden viste det seg at vi hadde god bruk for arbeidstidsdokumentene fra oppgjøret i Jern og Metall og de andre som forhandlet samtidig. Vi hadde ikke trodd at det skulle bli et så vesentlig dokument for funksjonærer, som stort sett har hatt en kortere arbeidstid. Men ved dette oppgjøret ble det krevd en større fleksibilitet fra vår side enn, som det ble sagt, Jern og Metall var villig til å gi MVL. Vi måtte rett og slett ta hele arbeidstidsdokumentet, uansett hvorvidt det passet for våre grupper eller ikke, for å få en løsning. Og dette satte selvsagt meklingsmannen sin prestisje i.

– Også en ny lavlønnsgaranti knyttet til vår bransje gir oss nye perspektiver.

– Den tariffpolitiske styringen som Representantskapet sterkt påla Sekretariatet, ble fulgt godt opp gjennom mange og lange møter, og det var løpende kontakt med LO-ledelsen som hadde døgnvakt i innspurten. Den kontakten gjaldt også en del av oss som var spesielt engasjert i arbeidstidsspørsmålet i tilknytning til arbeidstidsutredningen som hadde vært mellom LO og N.A.F. Vi ble innkalt til LO og fikk anledning til å drøfte dette bl.a. med Jern og Metalls forhandlere. Det viste seg i ettertid at det var nødvendig og positivt, og all honnør til den vilje som ble vist til å lytte til argumenter.

Når det gjelder den tariffpolitiske styringen og kontakten under oppgjøret i den offentlige sektor, så takker jeg for saklige orienteringer fra Liv Nilsson og Nils Totland. Det er vel mange med meg som synes at enkelte ting kan ha vært noe uklare i oppgjøret og i de forskjellige ting som har kommet frem. Det er derfor viktig at informasjonene som ble gitt her, også kommer ut til medlemmene, bl.a. at det er innenfor en ramme en vil omfordele og få en skikkelig sosial profil når det gjelder kommunesektoren. Vi må alle sammen bidra til at misforståelser blir ryddet av veien, og jeg deler Liv Nilssons og andres syn på at det nå bør finnes en forhandlingsløsning. Vi kan ikke akseptere en lønnsnemnd. Lykke til med det videre arbeidet på dette området.

– Vi har nå fått en regjering som står vår bevegelse nær. Det er selvsagt begrenset hva som kan utrettes når man er i mindretall, men jeg går ut fra at den nå vil benytte anledningen til – i den tiden den får til rådighet – å sjekke situasjonen i departementene. Det er mange viktige saker som ligger der, og som vi er interessert i å få frem. En av de sakene som bør vurderes nøye, og kanskje endres på, gjelder bebudede endringer og forringelser av Arbeidsmiljøloven. Et annet eksempel gjelder bruken av ny teknologi. Tor Halvorsen var inne på i sin innledning den forskningsinnsatsen som må til på dette område. Vi har vel noen og hver en følelse av at ny teknologi er OK, men på våre premisser. Her må det forskes til. Det har i de senere år stoppet helt opp med bevilgninger til dette formålet. Nå må det gjøres noe med dette.

I det hele tatt er det viktig at vi som fagbevegelse sier klart ifra hva vi mener og hva vi prioriterer. Det går bl.a. på skatt på investeringer og på alle former for fordelingspolitikk.

– Jeg tror det er viktig at vi følger opp både det som har skjedd i forbindelse med kommuneoppgjøret, og også en del andre saker, bl.a. devalueringen. Vi må si ifra og fortsette en offensiv linje, – det

tror jeg er vårt beste bidrag til et skikkelig faglig/politisk samarbeid. Vi må følge nøye med den økonomiske utviklingen i tiden som kommer, og forsøke å påvirke den. Vi kan ikke slå oss til ro med at det en har fått til ved dette oppgjøret, og som tross alt fra Representantskapet var bebudet som reallønnsforbedringer, blir vekk før man får det. Vi er vel også denne gang beredt til å være med i en total økonomisk styring, men vi skal ha et ord med i laget.

– Under dette tariffoppgjøret har fagbevegelsen stort sett vært ute i usedvanlig hardt vær, men det er vel egentlig slik det skal være. LO er og skal være en kamporganisasjon – en kamp som vi alle skal være med i. La oss være enige om å holde oss riktig godt våkne, selv om vi, som slagordet for tariffrevisjonen har vært, fremdeles skal ha is i magen. La oss ikke hvile på våre laubær ved fremgang, men la oss også lære av dette oppgjøret. Og kanskje først og fremst lære at arbeidsgivere er og blir arbeidsgivere. Hvis vi noengang har trodd noe annet, så har vi vel fått øynene opp nå. Arbeidsgivere trenger vi jo, men kanskje ikke akkurat av den ulla. Alle fine samarbeidsavtaler til tross, så har deres målsetting vært klar og tydelig. Den har gått ut på å svekke det vi står for, og ta igjen det vi tidligere har fått.

– Skytøen brukte både én og to pekefinger under sin betimelige TV-utblåsing med hele det norske folk som tilskuere. Vi i Handel og Kontor har satt i gang en organisasjonsoffensiv under mottoet «HK – ditt beste selvforsvar», og vi bruker ikke bare pekefinger, men vi har boksehansker som symbol. Vi kan i alle fall ikke bruke silkehansker til det grovarbeidet som må gjøres.

Vel møtt på valen!

Jardar Hendricksen, Østfold fylke, syntes det var hyggelig at man for en gang skyld kunne gi litt ros til hverandre, og at det var altfor sjelden man kunne det.

– Noe av det mest typiske ved den situasjonen vi har vært igjennom er, at på tross av lock-out og streik, så er det blitt skapt et samhold. Jeg er meget fornøyd med at det vedtaket vi fattet i januar måned har vist seg å være riktig. Gad vite hva som hadde skjedd hvis vi ikke hadde hatt et slikt vedtak å holde oss til.

– Jeg synes også for vårt forbunds vedkommende – Jern og Metall – at oppgjøret har kommet brukbart i havn. Til LO-ledelsen vil jeg gi ros for den måten de har håndtert situasjonen på.

– Jeg må imidlertid si jeg har stor forståelse for Liv Nilsson når hun beklager uttalelser som har kommet fra enkelte regjeringsmedlemmer. Også hos oss i Østfold har det vært sterke reaksjoner på uttalelsene, som etter mitt syn var helt unødvendige. Dette

kunne ha vært behandlet på en helt annen måte. Da de var kommet så langt at det var enighet om rammen, syntes det helt unødvendig at det ble konflikt ut av det. Det var etter mitt syn en klønete handling fra motpartens side. Det er imidlertid helt korrekt at vi plasserer ansvaret der det hører hjemme, nemlig hos det borgerlig styrte NKS.

– En kan vel kanskje gjøre seg mange refleksjoner om dette tariffoppgjøret, men det er ting vi kan komme tilbake til. I Østfold, og i Fredrikstad spesielt, har vi hatt en veldig positiv situasjon blant de ulike forbund som har vært innkoblet ikke minst i lockouten, og det er blitt et godt samhold. I motsetning til tidligere, hvor vi har hatt en del kranling etter tariffoppgjørene. Dette er en situasjon vi skal ta vare på og bygge videre på. Det viser seg altså at når vi får kniven på strupen, er vi tross alt sterke, og vi klarer å holde sammen. Dette er noe av det mest positive ved dette tariffoppgjøret.

– Så vil jeg ønske Liv Nilsson og hennes kamerater lykke til, og håpe at de også kommer brukbart ut av oppgjøret.

– Til de representanter som sitter her fra Regjeringen vil jeg advare mot bruk av lønns- og prisstopp. Jeg håper inderlig at dere lar dette våpnet være. Det vil ikke bli forstått, selv av oss som er ferdig med oppgjøret. Jeg håper også at de har is nok i maven til å holde Høyre på utsiden, og heller satse på at mellompartiene nå ser seg sitt ansvar bevisst.

Randulf Å. Riderbo, Norsk Kommuneforbund: – Det har vel av og til fra denne talerstolen vært utdypet ulike synspunkter mellom privat og offentlig sektor innen LO-familien. Jeg tror det som er sagt i dag viser at når det gjelder er det mere som binder oss sammen enn som skiller oss.

– Til Skytøen og de andre innen forbundene i privat sektor: Det er godt å tilhøre familien når dere viste arbeidsgiverne hvem som i virkeligheten bør ha det siste ordet når viktige saker skal avgjøres. Det har skapt et nytt, godt grunnlag for vår bevegelse, som vi både er en del av og som vi er glad i. Jeg synes det er riktig å si dette, fordi det er én av de viktige resultatene av den «varme» vinteren vi nå er i ferd med å legge bak oss.

– Det burde ikke ha blitt streik i den offentlige sektor.

Med litt mer kløkt fra Regjeringens side kunne streiken ha vært unngått. De hadde mulighetene underveis, – de hadde signalene, og de burde ha forstått skriften på veggen, slik at det kunne ha vært unngått. Dette er ikke noe kritikk i ettertid, men en oppfordring til

ettertanke, som bør kunne gi grunnlag for i framtida å håndtere slike situasjoner på en bedre måte.

– Det er åpenbart at Willoch-regjeringen, med et utspill som vi sterkt politisert gikk ut med på den kommunale siden, ga bange anelser for Willoch. Og da han så fikk en del andre kort på handa, var det vel enkelt å kaste kortene og forlate taburettene.

Dette tror jeg også man skal reflektere over og trekke som slutning av det vi nå har vært igjennom.

– Så litt mer om problemstillingene innen den kommunale sektor. Det som er situasjonen hos oss – og som er vesentlig annerledes enn i det statlige sektor – hvor vi også har medlemmer – er at vi har et mye mere fritt lønnsystem enn i Staten. Vi har også hatt en lønnsutvikling fra 1982–83 og fram til i dag som har gjort at svært mange stillinger, særlig i lederområdet, blir vesentlig bedre plassert enn innen statssektoren. Jeg kan bare nevne for Representantskapet følgende, som viser dette bildet:

I 1983 gikk nesten alt som het lederpersonale opp minst to lønnstrinn. I 1985 ble det igjen foretatt en sterk opptrapping av de samme gruppene fra ett til to lønnstrinn. Vi har nå undersøkt hvordan denne hevingen av lønningene generelt har skjedd, og vi har fått inntrykk av at lederlønningene i kommunene på grunn av konkurransesituasjonen gjennomsnittlig har økt fra tre til seks lønnstrinn fra 1982 og fram til i dag. Dette har ikke statssektoren hatt mulighet til å gjøre på grunn av et annet lønnsystem. Dermed er også en viktig forskjell lagt for dagen, som de fleste ikke vet.

– Når det gjelder lønnsregulativet, er det svært stor samstemmighet mellom Kartellet og oss. Det som nå ligger på bordet – med virkning fra 1. juli – viser totalt sett, når man tar med seg de elementer som alle lønsmottakerne får nytte godt av, at vi får en lønnsdifferanse fra ca. 7–8000 opp til 27 000 kroner. Dette gir generelt et utslag på ca. 9 prosent flatt på alle lønnstrinn. Dette var ikke et godt nok resultat for oss, på grunn av at vi ikke fikk de stigeendringer man fikk til i staten. Det er også en vesentlig forskjell.

– I tillegg gjorde man i kommunen en genistrek da vi i virkeligheten ikke var i forhandlingsposisjon. Uten å forelegge oss saken, tok forhandlingssammenslutningen hos vår ærede motpart, og tildele gruppene i kommunene en pott på 0,2 til såkalte «særskilte tiltak», som betyr 152 millioner pr. 1. oktober. Det utgjør konkret endringer i lønnsklasser for ca. 14 000, hvis man foretar et såkalt ett lønnstrinns opprykk. I kommunene har vi 6000 årsverk i lønnstrinnene fra 27 og oppover og ca. 10 000 fra lønnstrinn 25 og oppover.

Den foreliggende protokoll medfører altså at de yrkesgruppene som har hatt fra tre til seks lønnstrinns økning fra 1982 og fram til i dag, i gjennomsnitt vil få ytterligere ca. to lønnstrinn. Dette kommer på toppen av den tabellen som nå foreligger, og hvor de vil få lønnstillegg på over 20 000 kroner.

Det var en umulighet for oss å kunne oppfatte dette som et sosialt oppgjør.

– Jeg er også, som andre har sagt, usedvanlig glad for utspillet fra Tor Halvorsen, og ikke minst det samspillet vi hadde med LO under hele oppgjøret. Det har kanskje lagt en plattform som de færreste av oss i dag kan vurdere betydningen av. Det betyr i virkeligheten at vi har bygd nye broer innen denne bevegelsen, som medfører at vi står sterkere til å kunne møte motstand i tiden fremover.

– Det er ingen umulighet å løse denne konflikten, selv om situasjonen i dag er vanskelig. Der er elementer hvor løsninger finnes, og jeg går ut fra at vi skal kunne klare også denne oppgaven.

– Det er enkelte som har stilt seg tvilende til det faglig/politiske samarbeidet, og i den anledning kan jeg bare minne om aksjonen fra de 33 for en fri og uavhengig fagbevegelse.

Jeg tror at det som nå har skjedd i de siste ukene i utgangspunktet har styrket fagbevegelsen, og vist hvor viktig det er å ha et godt og sikkert faglig/politisk samarbeid. Jeg tror bunnen i argumentasjonen fra de 33 har falt ut ved det vi nå gjennomlever, ikke minst hvis vi løser saken slik LO-lederen har antydnet.

Edil Bøckmann, Handel og Kontor i Norge: – Jeg deler nesten fullt ut de vurderinger LO-lederen kom med, men jeg føler behov for et par kommentarer, og – i likhet med Sidsel Bauck – ikke minst få uttrykke en honnør og takk til de forbund som gikk foran og brøytet vei i det private oppgjøret, og som måtte tåle belastningen ved dette.

– Totalt sett anser jeg resultatet i den private sektor så langt som tilfredsstillende, vurdert i forhold til vedtaket som ble fattet i Representantskapet i januar. Også vår strategi overfor Norsk Arbeidsgiverforening må kunne sies å ha vært vellykket. N.A.F. har fått en psykisk knekk, som nok vil prege dem en tid framover.

– Det vi har minst grunn til å være tilfreds med, er størrelsen på det generelle tillegget. På den annen side er det større enn på lenge, og kan vel kanskje være et tegn på vilje og mulighet til å bryte en ond sirkel. Nøakternt vurdert var vel også mulighetene til høye generelle tillegg små akkurat i år. Videre knytter det seg, som Tor Halvorsen nevnte, stor usikkerhet til kjøpekraftutviklingen, på

bakgrunn av prisutvikling og innstramningspolitikk, og jeg deler fullt og helt LO-lederens syn på devalueringen.

– For å sikre de fagorganisertes kjøpekraft, må vi søke å påvirke Regjeringen til å velge innstramningstiltak som ikke i stor utstrekning rammer våre medlemmer. Det må være viktig for oss å peke på løsninger som fortrinnsvis belaster de høyeste inntektene. Jeg for min del er også åpen for en prisstopp, men ikke en lønnsstopp.

– Det må også kunne rettes oppmerksomhet mot andre områder når det gjelder innstramningspolitikken.

– Uansett må vi vel kunne fastslå at vi ikke kan være tilfreds med en regjering utgått av arbeiderbevegelsen hvis den vil foreslå løsninger på borgerlige premisser.

– Som Sidsel Bauck sa, er forhandlingsforslaget for Handel og Kontors medlemmer i N.A.F. -bedrifter ennå ikke stemt over, så jeg skal ikke si så mye om det. Men jeg vil gjerne slå fast at vi har fått en ny garantiordning knyttet til vårt lønnsregulativ, og dermed har vi styrket overenskomsten som redskap for våre medlemmer. Denne ordningen vil nå trekke opp store medlemsgrupper lønnsmessig, og at den er knyttet til funksjonærenes lønnsutvikling, betyr ikke nødvendigvis noe minus. Tvert imot, hvis vi vurderer lønnsutviklingen for industrifunksjonærene de siste ti år.

Vi er også tilfreds med den lønnsmessige kompensasjonen til deltidsansatte. Det lover bra for varehandelen og andre områder der vi nå enten er i eller snart kommer i en forhandlingsposisjon.

Dirigenten konstaterte at ingen flere hadde forlangt ordet, og ga Tor Halvorsen ordet til en oppsummering av debatten.

Tor Halvorsen sa at det i grunnen var veldig enkelt å oppsummere debatten. – Sidsel Bauck sa at valgspøraket ved dette tariffoppgjøret har vært å ha is i magen. På bakgrunn av de siste dagers fokusering av enkelte ting ved oppgjøret, er jeg veldig glad for å kunne konstatere at også Reperesentantskapet har den nødvendige is i magen. Jeg tror også det legger grunnlaget for å finne løsning på de problemer vi har igjen.

– Gunnar Grimnes nevnte at vi må plassere problemene der de i første rekke hører hjemme, og jeg vil i den anledning understreke det han sa om forhandlingssituasjonen vi hadde overfor Norske Kommuners Sentralforbund. Riktignok har jeg ikke sittet sentralt i forhandlingene, men jeg har i hvert fall sittet så sentralt at jeg har fått inn alle rapporter om hva som har skjedd fra time til time. At det går an å føre forhandlinger på den måten de har gjort, er nesten utrolig. Jeg skjønner godt at det faktisk føles som provokasjoner

når man drøfter og blir enige om ting, og når dokumentene blir presentert, er i realiteten tingene helt annerledes enn det man ble enige om.

– Jeg har i dag tillatt meg igjen å reise spørsmålet om ikke tiden er inne til å diskutere en arbeidsgiverforening for den offentlige sektor. Jeg er overbevist om at vi vil være bedre tjent med en organisasjon som kan spillereglene, og som vet hvordan forhandlinger og meklinger skal føres, enn å overlate behandlingen til tilfeldige politikere som har dette ved siden av sine ordførerverv, eller hva det måtte være. Det er klart at de ikke har den nødvendige oversikten. Å drive tariffarbeid er ikke en sak som kan gjøres åtte dager i året, det er et kontinuerlig arbeid hele året igjennom. Jeg tror vi ville stå bedre rustet både i staten og kommunen dersom vi hadde hatt en offentlig arbeidsgiverforening som kunne ta vare på dette. Det er nok på tide igjen å ta Skau-komiteéns innstilling opp av skuffen, og foreta en fornyet vurdering av den.

Et par av representantene ga ros til de forbundene i privat sektor som gikk i spissen ved oppgjøret. Vår strategi var at en del forbund skulle ta belastningen, men de skulle også føle og vite at de hadde LO og alle forbundene i ryggen. Jeg håper de har følt det, men jeg vil gjerne understreke at de gjorde jobben sin fullt ut. De dro lasset og kom frem til løsninger, både når det gjaldt arbeidstidsforkortelsen, hvor det var Jern og Metall som måtte dra lasset, og likeledes dem som sto for å sikre garantiordningen.

– Jeg vil også gjerne nevne de i elektrokjemisk industri som faktisk var i en situasjon hvor det bare var spørsmål om kort tid før de kunne miste sine arbeidsplasser. Det var imponerende å se hvordan de var villig til å ta den fighten som var nødvendig, og som la grunnlaget for at Norsk Arbeidsgiverforening måtte melde pass. Der tror jeg mye av grunnlaget ligger for at arbeidsgiverne var villige til å gå tilbake til forhandlingsbordet på våre premisser.

Ellers er det artig å tenke seg at en lockout, som i realiteten burde være en tragedie, har endret seg til å bli en positiv faktor i vår organisasjon, som har virket så stimulerende som den har. Jeg føler også grunn til å reise takken til samtlige forbund, distriktsorganisasjoner og fagforeninger for den måten de møtte dette på. Det er klart, ikke alle forbund er like godt organisert over alt, men den måten man i fellesskap ute i kommuner og fylker støttet opp, hjalp de som var svake til å bli sterke. Det var i realiteten å se fagbevegelsen på sitt aller beste, og hvor solidariteten og viljen til kamp virkelig våknet. Det er 55 år siden sist vi hadde en lockout som angrepsvåpen her i Norge. Men selv om vårt samfunn har forandret seg mye i løpet av disse 55 årene, så ligger det latent at når urettferdigheten

presser på, vokser også solidariteten. Det er det som er grunnlaget i fagbevegelsen, det er det som er grunnlaget i arbeiderbevegelsen, og det er det vi nå skal bygge videre på.

– Takk for innsatsen.

Dirigenten, *Ole Knapp*, foreslo overfor Representantskapet at innledningene, debatten og oppsummeringen tas til etterretning.

VEDTAK: Dirigentens forslag ble enstemmig vedtatt.

Avslutning

Tor Halvorsen: – Vi har kommet til veis ende på dette representantskapsmøtet, og jeg vil takke Representantskapet for saklig og god behandling av de saker vi har hatt oppe.

– Jeg ønsker dere alle en riktig god sommer.

NAVNELISTE

Følgende representanter møtte:

Arbeiderpartiets Presseforbund:

Ingrid Sagranden

Norsk Forbund for Arbeidsledere og Tekniske Funksjonærer:

Arvid Haugan

Norsk Arbeidsmandsforbund:

Arnfinn Nilsen, Reidun Johansen, Edmund Langnes, Endre Øygarden, Jan Engebretsen

Norsk Barnevernpedagogforbund:

Bjørn Christiansen

Norges Befalsforbund:

Johan S. Lohne

Bekleddningsarbeiderforbundet:

Anders Brevik

Norsk Bygningsindustriarbeiderforbund:

Kjell Martinsen, Knut Mansås, Willie Kristensen, Lars Eide, Ivar Johansen, Randolph Vikan

Norsk Elektriker- og Kraftstasjonsforbund:

Gunnar Andersen, Bjørn Sørensen, Helge Tystad, Johannes Henriksen, John Hedin

Norsk Fengselstjenestemannsforbund:

Roar Øvrebø

Handel og Kontor i Norge:

Rolf Lundell, Egil Bøckmann, Synnøve Tronsvang, Svein Vågen, Carl Chr. Thorsen, Lillian Karlsen

Hotell- og Restaurantarbeiderforbundet:

Gry Dæhlie, Solfrid Johansen

Norsk Jernbaneforbund:

Torgrim Elsrud, Kristen Bjørn, Berit Bilet

Norsk Jern- og Metallarbeiderforbund:

Trygve Johnsen, Harald Hansen, Hammon Hovind, Finn Andersen, Steinar Eidsvik, Kolbjørn Sørflaten, Juul Magne Melvold.

Norsk Kjemisk Industriarbeiderforbund:

Olav Støylen, Birger Blomkvist, Mary Hanssen, Per Wold, Terje Norevik, Sverre Rauø.

Norsk Kommuneforbund:

Kåre Bye, Else Moe, Albert Eidem, Hedvig Molden, Arne Grøttum, Ann M. Korsvik, Randolph A. Riderbo.

Norsk Lokomotivmannsforbund:

Gunnar Tønder

Norsk Musikerforbund:

Tore Nordvik

Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund:

Rolf Frøysland, Leif Lund, Nils-Rune Nesbakk, Odd Hansen, Iren Bekkevold, Solveig Fjeld Hansen.

Norsk Olje- og Petrokjemisk Fagforbund:

Lars A. Myhre,

Norsk Papirindustriarbeiderforbund:

Arne Marthinsen, Jan A. Jørgensen.

Postfolkenes Fellesforbund:

(Består av Den norske Postorganisasjon og Norsk Postforbund.)

Jan Inge Kvistnes, NP, Thorsten Smalberget, NP

Norsk Sjømannsforbund:

Edvin Ramsvik, Willy Syversen, Edmund Gjennestad, Olav Bjørklund.

Norsk Skog- og Landarbeiderforbund:

Einar Engseth

Skolenes Landsforbund:

Sverre Worum.

Norsk Sosionomforbund:

Harald Thomassen

Telefolkenes Fellesforbund:

(Består av Norsk Tele Tjeneste Forbund og Den norske Teleorg.)

Heidi Kvernevik, NTTF, Jarle Eidsvåg, NTTF, Viggo Bj. Kristiansen (DNT).

Norsk Tjenestemannslag:

Kirsti Billington, Petter Ersvær, Eva Tilseth, Tørris Markussen, Inger Kj. Jensen, Jarle Lyng.

Norsk Transportarbeiderforbund:

Åge Eriksen, Leif Erstad, Jann O. Johansen

Norsk Treindustriarbeiderforbund:

Anton Solheim

Norsk Vernepleierforbund:

Jarand Inge Sødal

FYLKENES REPRESENTANTER:

Aust-Agder Fylke:

Kai Anonsen.

Vest-Agder Fylke:

Magne Raamundsen.

Akershus Fylke:

Sverre Berntsen.

Buskerud Fylke:

Roar Flaathen.

Finnmark Fylke:

Elna R. Andersen.

Hedmark Fylke:

Reidar Hulleberg.

Hordaland Fylke:

Arnulf Ingvaldsen.

Møre og Romsdal Fylke:

Aslaug Rindarøy.

Nordland Fylke:

Alvin Martinsen.

Oppland Fylke:

Per Magne Kyseth.

Sogn og Fjordane Fylke:

Kristoffer Skjolden.

Telemark Fylke:

Karin Haugane.

Troms Fylke:

Jorunn Eriksen.

Sør-Trøndelag Fylke:

Kåre Rasmussen

Nord-Trøndelag Fylke:

Gudrun Viken.

Vestfold Fylke:

Kjeld Pedersen.

Østfold Fylke:

Jardar Hendricksen.

Sekretariatet:

Tor Halvorsen, Svein-Erik Oxholm, Harald Øveraas, Finn Nilsen, Odd Isaksen, Sidsel Bauck, Lars Skytøen, Arthur Svensson, Liv Nilsson, Einar Hysvær, Henrik Aasarød, Dagfinn Habberstad, Walter Kolstad.

Varapresentanter til Sekretariatet:

Ole Knapp, Yngve Hågensen, Esther Kostøl, Evy Buverud Pedersen, Ove J. Ragnar, Erling Oen, Leif Thue, Rolf Hauge, Svein Morgenlien, Gunnar Grimnes.

Statstjenestemannskartetlet:

Nils Totland.

Revisjonsutvalget:

Jan Werner Hansen, Rolf Kaldahl, Margot Kvalvik Sæter

DISTRIKTSKONTORENE:

VEST-AGDER:

LOs Distriktskontor Kristiansand:

Gudmund Gyberg

BUSKERUD

LOs Distriktskontor Drammen:

Roar Løver

FINNMARK:

LOs Distriktskontor Kirkenes:

Leif Laurila

HEDMARK:

LOs Distriktskontor Hamar:

Gunnar Pettersen

HORDALAND:

LOs Distriktskontor Bergen:

Odd Klemmetsen

NORDLAND:

LOs Distriktskontor Bodø:

Hans Nordahl Jensen, Odd M. Bakkejord.

OPPLAND:

LOs Distriktskontor Gjøvik:

Åge V. Nordby

OSLO OG AKERSHUS:

LOs Distriktskontor Oslo og Akershus:

Øivind Hvattum, Wenche Paulsrud.

ROGALAND:

LOs Distriktskontor Stavanger:

Erling Høiland.

SOGN OG FJORDANE:

LOs Distriktskontor Førde:

John Bjarne Hjelmeland.

TELEMARK:

LOs Distriktskontor Porsgrunn:

Gerhard Lunde Larsen.

TROMS:

LOs Distriktskontor Tromsø:

Svein Rasmussen

SØR-TRØNDELAG:

LOs Distriktskontor Trondheim:

Rikhard Haugen, Kjell Flønes.

NORD-TRØNDELAG:

LOs Distriktskontor Steinkjer:

Liv Thun.

VESTFOLD:

LOs Distriktskontor Tønsberg:

Richard Trælnes

ØSTFOLD:

LOs Distriktskontor Sarpsborg:

Rolf-Thore Hildebrandt

LO-Kontoret Kårstø:

Kåre Lunde, Kåre Karlsen, Mongstad.

LOs Administrasjon:

Gunnar Andersen, Tor Andersen, Tor Harald Berg, Juul Bjerke, Ingeborg M. Borgerud, Per Brannsten, Artur Bruflat, Jorun Christensen, Knut Endreson, Bjørn Erikson, Arne Furubråten, Rune Gerhardsen, Øistein Gulbrandsen, Ragnhild Hagen, Steinar Halvorsen, Gunnar Jan Hansen, Øivind T. Hansen, Knut Hongrø, Arnold Johannessen, Bjørn Kolby, Jan Olav Lajord, Leonard Larsen, Arne Lund, Kåre Myrvold, Magne Nedregård, Jon Nilsen, Knut Nilsen, Ingunn Olsen, Terje I. Olsson, Thorstein Pedersen, Børre Pettersen, Oddvar Saltnes, Kjell Samuelsen, Kaare Sandegren, Carl Sandstad, Jan B. M. Strømme, Sven Tjernshaugen, Eidar Trulsen, Bjørn Willadsen, Kay Olav Winther, Kai Aagaard.

LO-skolen:

Jakob Grava

Samarbeidskomiteen DNA/LO:

Einar Førde, Ivar Leveraas, Gunnar Berge.

Spesielt innbudte:

Tor Aspengren, Einar Strand, Harriet Andreassen.

Referent::

Berit Henriksen

DISTRIKTSKONTORENE:

VEST-AGDER:

LOs Distriktskontor Kristiansand:

Gudmund Gyberg

BUSKERUD:

LOs Distriktskontor Drammen:

Roar Løvr

FINNMARK:

LOs Distriktskontor Kirkenes:

Leif Laurila

HEDMARK:

LOs Distriktskontor Hamar:

Gunnar Pettersen

